

Lausunto Valtioneuvoston kanslialle 9.8.2023

Asia: Hallituksen tiedonanto yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä suomalaisessa yhteiskunnassa

LÄNSIMAISTA DEMOKRATIAA PUOLUSTETAAN PITÄMÄLLÄ KIINNI IHMISOIKEUKSISTA SUOMESSA

Kiitämme saamastamme lausuntopyynnöstä. Sen rajauksen ja pyydetyn laajuuden puitteissa nostamme esille seuraavat huomiot:

1. Mitkä ovat mielestänne Yhdenvertainen Suomi -ohjelman kolme keskeisintä tavoitetta, joihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota?

Ensimmäiseksi toimintaohjelma on voimassa vain 31.12.2023 asti ja sen toimikautta tulisi jatkaa. Toiseksi rauhaa ja väestöryhmien hyviä suhteita tulee vaalia vahvistamalla demokratiaa sekä yhdenvertaisuutta. Suomen tulisi toteuttaa saamansa kansainväliset suositukset lainsäädännön ja instituutioiden vahvistamisesta.

Kolmanneksi hallituksen tiedonannon syynä on aikuisten ihmisten käyttäytyminen, minkä takia ohjelmassa tulisi vahvistaa aikuisiin kohdistuvaa demokratia- ja ihmisoikeuskasvatusta. Työvälineitä löytyy esimerkiksi aikuisten medialukutaitokoulutuksesta ja laajentamalla nuorten parissa tehtyä antirasismikoulutusta sekä rauhankasvatusta aikuisiin.

2. Mitkä ohjelman toimenpiteistä ovat olleet erityisen hyödyllisiä?

Ohjelmaan sitoutumisen kytkeminen järjestöjen valtionrahoituksen ehtoihin ja toivottavasti jatkossa myös puoluetukeen.

3. Mitä muita asioita haluatte nostaa esille yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämiseksi suomalaisessa yhteiskunnassa?

Suomi on yksi Euroopan rasistisimpia ja naisille väkivaltaisimpia maita. Tarvitsemme lisää tutkimusta ja julkista keskustelua siitä, miksi rasismi ja naiseen kohdistuva väkivalta on yleistä suomalaisessa yhteiskunnassa ja kulttuurissa. Radikalisoitumisen ennaltaehkäisyohjelmat ja -toimet tulee kytkeä kiinteämmin osaksi yhdenvertaisuustyötä.

Nuoret ja naiset tulee ottaa mukaan keskusteluun. Keinoja siihen löytyy Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikassa laajasti hyväksytyistä YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmista 2250 Nuoret, rauha ja turvallisuus sekä 1325 Naiset, rauha ja turvallisuus.

Toimintaohjelmassa käytettyjä käsitteitä tulee selkeyttää, jotta johtavilla päätöksentekijöillä on selkeä tieto siitä, mitä rasismilla tarkoitetaan. Yksi työväline siihen on kuntapäätäjille kehitetyn yhdenvertaisuuskoulutuksen kehittäminen antirasismien käsittelyn osalta. Samoin koulutuksen suorittamisen kytkeminen osaksi valtionrahoituksen saamista on selvittämisen arvoista. Tarvitsemme vankkumatonta sitoutumista sivistysvaltion arvojen säilyttämiseksi.